

ПЕР ФАБИАН ЛАГЕРКВИСТ АСАНСЬОРЪТ, КОЙТО СЛЕЗЕ В АДА

Превод от шведски: [Неизвестен], 1984

chitanka.info

Главният счетоводител Йонсон отвори вратата на елегантния хотелски асансьор и с жест на влюбен въведе грациозно създание, което ухаеше на скъпи кожи и пудра. Заедно стъпиха на мекия под и плавно се понесоха надолу. Младата дамичка обърна към Йонсон полуотворената си уста, влажна от виното, и двамата се целунаха. Бяха вечеряли на терасата, под звездното небе, и сега щяха да се забавляват. „Любими, колко хубаво беше горе! — прошепна тя. — Толкова поетично: само ние двамата и звездите над нас. Тогава разбираш какво е любовта! Нали наистина ме обичаш?“ Главният счетоводител я целуна още по-продължително, асансьорът слизаше.

„Толкова хубаво стана, че дойде, миличката ми! — каза той. — Ако не беше дошла, щях да полудея!“ „Да, можеш да ми вярваш, той се държа непоносимо. Щом започнах да се обличам, попита къде отивам. Мога да ходя, където си искам, отговорих. Да не съм затворничка! Тогава седна и през цялото време, докато се обличах, ме гледаше втренчено. Сложих си новата бежова рокля, смяташ ли, че ми отива, всъщност какво ми отива най-много, може би все пак — светлочервеното?“ „Всичко ти отива, скъпа! — отвърна главният счетоводител. — Никога не си била по-хубава от тази вечер.“ Последва нова целувка. Асансьорът продължаваше да слиза.

„Когато бях готова и трябваше да изляза, той ме хвана за ръката и я стисна толкова силно, че ме боли още. Не промълви нито дума. Толкова е брутален, не можеш да си представиш. Довиждане, му казах. Той, разбира се — нито дума! Толкова е странен, до такава степен е лишен от чувство за мярка, просто е непоносим!“ „Бедничката ми!“ — съжали своята спътничка Йонсон. „Като че ли нямам право да изляза сама и да се поразвлека? Той обаче е най-убийствено сериозният човек на света! Не е в състояние да приема нещата по прост и естествен начин.“ „Нещастната ми, какво ли си преживяла!“ „Да, страдам ужасно! Ужасно! Никой не е страдал колкото мен. Разбрах какво е любовта едва когато срещнах тебе!“ „Любима!“ — възкликна Йонсон и я сграбчи в обятията си. Асансьорът продължаваше да слиза.

„Ах — каза тя, когато се съвзе от прегръдката, — какво щастие беше да седя там горе с тебе, да гледам звездите и да мечтая. Никога няма да го забравя. С Аврид това е невъзможно, той винаги е толкова сериозен, грам поезия няма в него!“ „Скъпа моя, но това е непоносимо!“ „Точно така, непоносимо! Но защо да мислим за тези

неща! Нали отиваме да се забавляваме... Нали наистина ме обичаш?“ „Дали те обичам?!“ — като я прегръщаше, той толкова силно я притисна до стената, че тя се задъха. Асансьорът продължаваше да слиза. Той се наведе над нея, погали я и тя се изчерви. „Ще се любим ли през нощта... както никога преди?“ — прошепна ѝ. Асансьорът продължаваше да слиза.

Изведнъж Йонсон се изправи с пламнало лице.

— Но какво става с асансьора? — извика той. — Защо не спира? Откога се возим и разговаряме?

— Да, скъпи, от много дълго. Така бързо върви времето...

— За бога, но ние пътуваме безкрайно! Какво означава това?

Погледна през решетката. Беше непрогледен мрак. Асансьорът равномерно продължаваше да се спуска.

— Но, господи, какво означава това? Все едно че се спускаме в пропаст! И това продължава цяла вечност.

Опитаха се да съзрат бездната под тях: беше непрогледен мрак. Потъваха все по-дълбоко в него.

— Асансьорът слиза в ада! — обяви най-после Йонсон.

— О, господи! — проплака жената и се вкопчи в ръката му. — Толкова ме е страх! Опитай се да натиснеш аварийната спирачка.

Йонсон я натисна с всичка сила — напразно: асансьорът продължаваше да се движи.

— Но това е ужасно! — хлипаше тя. — Къде отиваме?

— По дяволите, няма може нещо да се направи?! Това е истинско безумие! — извика Йонсон.

Дамичката отчаяно зариде.

— Не, не бива, недей! Да бъдем разумни. Нищо не можем да сторим. Седни долу, на пода... Така. Сега и двамата седим спокойно, един до друг. Да обмислим какво става. Все някога трябва да спре.

Двамата седяха и чакаха.

— Кой можеше да помисли подобно нещо! Само дете си мечтаехме да прекараме времето приятно...

— По дяволите, каква досада! — въздъхна Йонсон.

— Нали ме обичаш?

— Миличката ми! — рече той и пак я притисна до сърцето си.

Асансьорът продължаваше да слиза, но най-после спря. Не им се вярваше. Наоколо беше толкова светло, че ги заболяха очите. Бяха в

ада, защото един дявол любезно отвори решетъчната врата.

— Добър вечер! — каза той с дълбок поклон.

Видя им се елегантен: носеше фрак, който висеше на косматите му плещи като на ръждив пирон.

Олюлявайки се, Йонсон и дамичката излязоха.

— За бога, къде се намираме? — възкликнаха те в един глас при вида на зловещото същество. Малко смутено дяволът им обясни.

— Но тук не е толкова страшно, колкото може да ви се стори — побърза да ги успокои той. — Надявам се, че господинът и госпожата ще прекарат приятно. Ще останете само през нощта, доколкото разбирам?

— Да, да! — енергично потвърди Йонсон. — Само тая нощ, по-дълго нямаме намерение да оставаме.

Треперейки, дамичката го сграбчи за ръката. Светлината беше мъчително ярка, жълто-зелена, беше им трудно да гледат и имаха чувството, че ги дебне опасност. Когато очите им посвикнаха, видяха, че се намират на нещо като площад, около който са наредени къщи с осветени входове, със спуснати щори, между чиито пролуки се процежда светлина.

— Нали вие сте господинът и госпожата, които се обичат? — осведоми се дяволът.

— Да, безкрайно! — отговори тя от името на двамата.

— В такъв случай, ето го пътя — каза дяволът и ги помоли да го последват. Повървяха малко по една неприветлива уличка и се озоваха пред мръсен вход, над който висеше строшен фенер. — Заповядайте! — отвори им той вратата и дискретно се оттегли.

Двамата влязоха. Посрещна ги дебела дяволица с маниери на подмазвачка и едри гърди. Брадата ѝ около устата беше посипана обилно с лилава пудра. Гледаше ги с хитра усмивка, в малките ѝ като пуканки очи се четеше приятелско разположение и разбиране. Около рогата си беше навила кичурчета коса, завързани със сини копринени панделки.

— А, ето го и господин Йонсон с малката дамичка! — произнесе тя. — Стая номер осем.

И им подаде огромен ключ.

Тръгнаха нагоре по мръсните, неподдържани стъпала. Те бяха хлъзгави от нечистотии и човек можеше да падне. Стаята се оказа на

втория етаж. Йонсон я отключи и влезе. Беше средна по големина, скромно обзаведена. Върху масата — мръсна покривка, до стената — легло. Двамата решиха, че все пак е приятно. Съблякоха палтата си и се хвърлиха един другиму в обятията си.

Незабелязано от една странична врата влезе човек. Беше облечен като келнер, но смокингът му блестеше от чистота, дори нагръдникът се белееше зловещо в здрача. Движеше се безшумно, почти механически, като човек, който върши всичко несъзнателно. Чертите му носеха белега на напрегнатост, очите гледаха в една точка. Смъртноблед, той имаше върху слепоочието си дупка от куршум. Оправи стаята, избърса тоалетната, постави нощно гърне и кофа. Двамата не му обърнаха внимание, но когато той понече да излезе, Йонсон викна:

— Не бихте ли донесли малко вино, половинка мадейра?

Човекът се поклони и изчезна. Йонсон свали сакото си, но дамичката се поколеба да постъпи като него:

— Нали той скоро ще се върне?

— Глупости, на такова място човек няма защо да се смуцава. Събличай се спокойно, мъничката ми.

Тя смъкна роклята си и седна в коленете му.

— Ето — взе да му шепне, — ние двамата сме тук самички, ти и аз, на такова прекрасно, романтично място. Толкова е поетично, че няма да го забравя...

— Сладката ми! — отвръщаше той между целувките.

Мъжът влезе отново. Спокойно постави чашите и наля виното. Светлината на настолната лампа падна върху лицето му: в него нямаше нищо особено, освен че беше смъртнобледо и на слепоочието се виждаше дупка. Забелязала това, дамичката изведнъж скочи:

— Господи! Аврид! Ти? Боже мой, той е мъртъв! Самоубил се е!

Мъжът седеше неподвижно, гледайки втренчено пред себе си. По лицето му не личеше страдание, само чертите му бяха напрегнати и изражението — ужасно сериозно.

— Но, Аврид, какво си направил? Как си могъл? Боже мой, ако бях в състояние да предположа подобно нещо, разбира се, че щях да си остана в къщи! Но ти никога не ми казваш нищо... Не ми каза и сега, нито дума! Как бих могла да зная, след като нищо не ми каза? Ох, господи!

Цялото ѝ тяло трепереше. Мъжът отвъд масата я гледаше, както се гледа чужд човек — безизразно и с втрещен поглед. От раната му не течеше кръв, виждаше се само дупката.

— Не, това е ужасно! Не искам да стоя тук, да тръгваме! Не мога да остана!

Сграбчила роклята, шапката и кожуха си, тя се втурна навън. Както тичаше по стълбите, се подхлъзва и падна, натърти се и се изцапа с цигарена пепел. Дяволицата, стояща долу, ѝ се усмихваше приятелски и одобрително клатеше рога.

На улицата двамата се успокоиха. Дамичката си облече дрехите, оправи се, напудри носа си. Йонсон я улови покровителствено през талията и с целувки изтри сълзите ѝ. Озоваха се на площадката, където се разхождаше дяволът.

— Вече сте готови? — попита той. — Надявам се, че добре сте прекарали?

— О, беше ужасно! — отвърна дамата.

— Не говорете така. Да бяхте видели какво беше по-рано... Сега от ада не може да има оплаквания. Правим всичко възможно за хората и те смятат, че тук наистина е приятно.

— Да — съгласи се Йонсон, — може да се каже, че е така или че нещата са се поочовечили, истина е.

— Безспорно — допълни дяволът, — тук всичко е модернизирани. Направен беше и основен ремонт.

— Защо не, и вие трябва да сте в крак с общото развитие...

— Така е, сега страданията са само душевни.

— И слава богу! — одобри дамичката.

Дяволът любезно ги придружи до асансьора.

— Лека нощ! — пожела им той с поклон. — Пак заповядайте! — каза и затвори вратата след тях.

В кабината, която веднага започна да се изкачва, двамата въздъхнаха и с облекчение се притиснаха един към друг.

— Без тебе не бих преживял това! — той я привлече към себе си и я целуна.

— Помисли си — каза тя, като си пое дъх след дългата му прегръдка, — как е могъл само да го направи!? Той винаги е имал странни идеи. Просто е неспособен да приема нещата естествено, каквито са. За него всяко нещо е въпрос на живот и смърт.

— Това, разбира се, е абсурдно! — промълви Йонсон.

— Можеше да ми го каже! И тогава, разбира се, щях да остана в къщи! Щяхме да излезем с тебе някоя друга вечер.

— Да, разбира се — повтори Йонсон.

— Но, любими, защо да мислим за нещо, което е отминало? — прегърна го тя.

— Да, мъничката ми, защо? — сграбчи я той в прегръдките си.

Асансьорът се изкачваше.

Публикувано в списание „Антени“, брой 77/1984 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.